

Správa o činnosti pedagogického klubu

1. Prioritná os	Vzdelávanie
2. Špecifický cieľ	1.1.1 Zvýšiť inkluzívnosť a rovnaký prístup ku kvalitnému vzdelávaniu a zlepšiť výsledky a kompetencie detí a žiakov
3. Prijímateľ	Spojená katolícka škola, Farská 19, 949 01 Nitra
4. Názov projektu	Zvýšenie kvality vzdelávania na Gymnáziu sv. Cyrila a Metoda v Nitre
5. Kód projektu ITMS2014+	312011V634
6. Názov pedagogického klubu	5.6.1. Pedagogický klub slovenského jazyka
7. Dátum stretnutia pedagogického klubu	10.01.2023
8. Miesto stretnutia pedagogického klubu	Gymnázium sv. Cyrila a Metoda, Farská 19, Nitra
9. Meno koordinátora pedagogického klubu	Mgr. Ladislav Lörincz
10. Odkaz na webové sídlo zverejnenej správy	www.gcm.sk

11. Manažérske zhrnutie:

- 1.Privítanie členov pedagogického klubu
- 2.Kontrola plánov ČTG
3. Príprava plánov čitateľských aktivít, prezentácií, časopisu.
- 4.Informácie zo zborníka jazykovedného a literárneho kolokvia: Gramotnosť verzus čítanie; (2018)
5. Doplnenie prezentácií, čitateľských textov a pracovných listov.
- 6.Príprava literárnych a mediálnych zdrojov na ďalšie stretnutie pedagogického klubu.

12. Hlavné body, témy stretnutia, zhrnutie priebehu stretnutia:

Ad1.) Mgr. L. Lorincz privítal členov pedagogického klubu, poprala do nového roka veľa síl a úspechov.

Ad2.) Vyučovacie hodiny ČTG sa uskutočňovali v súlade s plánmi, v niektorých triedach boli aktualizované podľa programu a triednych aktivity.

Ad 3.) V rámci pedagogického klubu sme zosúlادili rozpis literárnych súťaží a aktivít, doplnili ďalšie literárne materiály na ČTG, upravili sme články do školského časopisu.

Ad.5.) V niektorých prezentáciách sme upravili a doplnili texty, PL, video ukážky, prípadne aktualizované audio ukážky.

Ad.4) Mgr.L.Lorincz nás oboznámil so zaujímavými poznatkami a výsledkami jazykovedného, literárnovedného a didaktického kolokvia, ktoré sa zaoberalo gramotnosťou a čítaním, resp. „negramotnosťou“. (Javorčíková – Stančík; 2018)

Ako z článku vyplýva, problematika čítania s porozumením, práce s textom a komplexné kultivovanie gramotnosti sa v súčasnosti stáva čoraz naliehavejšou nielen na hodinách slovenského jazyka a literatúry. Opätovne sa v článku vracajú k testovaniam, v ktorých sa dlhodobo vykazujú problémy s porozumením textu. Je to stále aktuálny a všeobecný problém. Neporozumenie textom, resp. čitateľská „negramotnosť“ pritom predstavuje v súčasnej

spoločnosti závažný problém. Viacerí sociológovia v spolupráci s lingvistami už poukazovali na to, že triviálne neporozumenie textu môže spomaľovať prácu, znižovať produktivitu práce (napríklad v prípade, keď textové inštrukcie treba opätovne vysvetľovať). Domnievame sa, že aj absencia čítania pre literárny zážitok má podobné negatívne, až fatálne dôsledky pre spoločnosť ako nízka funkčná gramotnosť. Keďže sú dlhodobé, dejú sa pomaly a ich negatívny dopad nie je jednoznačne viditeľný a merateľný a laická verejnosť môže podhodnocovať ich význam. Neschopnosť pracovať s literárnym textom, intelektuálne a emocionálne ho uchopiť, zhodnotiť a mať z čítania takéhoto textu potešenie nielen ochudobní čitateľov o významný rozmer ich života, ale aj umenší ich schopnosť pracovať s neliterárnymi textami. Autori predkladajú pojmovú základňu pre formy a varianty čítania a gramotnosti. Čítanie je receptívna zručnosť (angl. receptive skill) podobne, ako napríklad počúvanie. Podľa P. Gavoru (2002) predstavuje primárne psycholingvistickú zručnosť a realizuje sa ako dekodovanie významov. Ponúka nám viaceré formy čítania. Z metodologického hľadiska rozlišujeme viaceré formy čítania: extenzívne čítanie, zvyčajne ide o čítanie dlhších súvislých textov a intenzívne čítanie pre zistenie detailnej informácie. Z hľadiska smeru pohybu očí na stránke textu rozdeľujeme napr.: lineárne čítanie (po slovách a riadkoch, v európskej kultúre zvyčajne „zľava doprava“) a nelineárne (označované aj vyhľadávacie čítanie), ktoré je v porovnaní s horizontálnym zvyčajne rýchlejšie. Nelineárne čítanie môže mať tieto formy: horizontálne čítanie „zľava doprava“ (napr. ako v knihe), vertikálne čítanie (napr. ako v krížovke). Vertikálne čítanie sa ďalej rozlišuje na: čítanie „zhora dole“, čítanie „zdola hore“. K ďalším formám nelineárneho čítania (ovplyvneného dôvodmi pre čítanie) môžeme zaradiť napríklad: „skimming“ (rýchly prehľad graficky odlišných segmentov textu, respektíve väčšieho objemu textu pre získanie prvotnej informácie o jeho obsahu. Ide napr. o zistenie informácií o rozdelení textu na úvod, obsah a záver), skenovanie (rýchle vyhľadanie explicitnej informácie, napr. letopočtu), „výskumné čítanie“ (technika, ktorou hľadáme kľúčové slová a frázy, ktoré pomáhajú nájsť špecifické informácie. Spája sa s podrobnejším štúdiom nájdeného výrazu alebo frázy, príp. napísania poznámok. Celý text v tomto prípade nie je dôležitý. Ďalšie rozdelenie foriem čítania môže závisieť od konkrétnej práce s textom a môže zahŕňať napr.: tiché čítanie, hlasné čítanie, dramatizované čítanie a podobne. Zvládnutie jednotlivých foriem čítania vedie k rozvíjaniu globálnej schopnosti – gramotnosti. Pojem gramotnosť však zastupuje natoľko komplexný súbor problémov, že mnohí odborníci rozlišujú najmenej štyri formy, respektíve podoby. P. Gavora (2002). Nás bude, samozrejme, najviac zaujímať funkčná gramotnosť (Gavora, s. 143-7), „... je používanie písania a čítania v životných situáciách. Táto gramotnosť sa označuje ako 'funkčná' preto, lebo využíva zručnosť pracovať s písaným textom na dosiahnutie životných potrieb človeka. Nie je to teda elementárne čítanie a písanie, ale skôr práca s informáciami – vyhľadávanie údajov v rôznych zdrojoch, porozumenie informáciám, ich syntéza a integrácia, určenie hierarchie dôležitosti informácií a podobne“. Tomengová (2010) funkčnú gramotnosť chápe ako čitateľskú gramotnosť; v širšom chápaní ide o univerzálnu techniku, ktorá umožňuje každému: zúčastňovať sa na sociálnom a kultúrnom živote modernej spoločnosti, to znamená, že nejde iba o schopnosť len prečítať slová, vety a celé texty, ale aj prečítaný text pochopiť a ďalej s obsahom a získanými informáciami ďalej pracovať. V rámci čitateľskej gramotnosti nás najviac zaujala, pochopiteľne, literárna

gramotnosť¹ (angl. aj prose literacy; reading literacy, literary literacy) čiže vedomosti a zručnosti potrebné na porozumenie a využívanie informácií v súvislých i v nesúvislých textoch. K základným zručnostiam čitateľskej gramotnosti patrí: výber a hodnotenie, čiže lokácia a evaluácia žiadaných informácií, organizácia faktov, argumentov, udalostí; vyhľadanie informácií; nasledovanie inštrukcií. Z uvedených záverov vyplýva, že zvládnutie jednotlivých techník a zručností potrebných pre čítanie by nemalo predstavovať výsledok snaženia žiakov, ale len prostriedok vedúci k ďalšej komplexnej intelektuálnej práci s textom a k aktívnemu a kritickému narábaniu s predloženými informáciami.

Ad.5.) V niektorých prezentáciách sme upravili a doplnili texty, PL, video ukážky, prípadne aktualizované audio ukážky.

Ad 6.) Príprava literárnych a mediálnych zdrojov na ďalšie stretnutie pedagogického klubu.

13. Závery a odporúčania: Príprava literárnych a mediálnych zdrojov na ďalšie stretnutie pedagogického klubu

Pán Mgr. L.Lorincz poďakoval členom za aktívnu prácu. Členovia sa dohodli na príprave budúceho stretnutia, zbere literárnych materiálov a prameňov.

14. Vypracoval (meno, priezvisko)	Mgr. Gabriela Kratochvílová
15. Dátum	10.01.2023
16. Podpis	
17. Schválil (meno, priezvisko)	Mgr. Ladislav Lörincz
18. Dátum	10.01.2023
19. Podpis	

Príloha:

Prezenčná listina zo stretnutia pedagogického klubu

Príloha správy o činnosti pedagogického klubu

Prioritná os:	Vzdelávanie
Špecifický cieľ:	1.1.1 Zvýšiť inkluzívnosť a rovnaký prístup ku kvalitnému vzdelávaniu a zlepšiť výsledky a kompetencie detí a žiakov

Prijímateľ:	Spojená katolícka škola, Farská 19, 949 01 Nitra
Názov projektu:	Zvýšenie kvality vzdelávania na Gymnáziu sv. Cyrila a Metoda v Nitre
Kód ITMS projektu:	312011V634
Názov pedagogického klubu:	5.6.1. Pedagogický klub slovenského jazyka

PREZENČNÁ LISTINA

Miesto konania stretnutia: GCM Nitra, aula, Farská 19, Nitra

Dátum konania stretnutia: **10.01.2023**

Trvanie stretnutia: od 14:10 do 17:10

Zoznam účastníkov/členov pedagogického klubu:

č.	Meno a priezvisko	Podpis	Inštitúcia
1.	Mgr. Kratochvílová Gabriela		Gymnázium sv. Cyrila a Metoda v Nitre
2.	Mgr. Lőrincz Ladislav		Gymnázium sv. Cyrila a Metoda v Nitre
3.	Mgr. Lehocká Irena, PhD.		Gymnázium sv. Cyrila a Metoda v Nitre